

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapene for kommunekassen, konsolidert og årsberetning 2021 for Hitra kommune

Behandles i utvalg Kontrollutvalget i Hitra kommune	Møtedato 02.05.2022	Saknr 12/22
Saksbehandler Ragnhild Aashaug		
Arkivkode FE - 216		
Arkivsaknr 21/238 - 14		

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar uttalelsen om kommunekasses årsregnskap, konsolidert årsregnskap og kommunens årsberetning 2021.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskapene og årsberetning.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse til kommunestyret for årsregnskapene for kommunekassen, konsolidert og årsberetning for 2021
Revisors beretning 2021 - Hitra kommune
Nummerert brev nummer 3
Forklaring regnskapsbegreper
Årsregnskap 2021 - Hitra kommune
Årsberetning 2021 - Hitra kommune

Saksopplysninger

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. Kommunestyret må behandle årsregnskapene og årsberetningen innen 30.06.

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet. Kommunen skal også avgi et konsolidert regnskap.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og er avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser at kommunekassen hadde kr 571,9 mill til fordeling netto drift i 2021.

Brutto driftsresultat viser differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter, og er på kr 5,2

mill.

Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag, og er på kr 5,0 mill. Prosentvis utgjør dette 0,88%. Teknisk beregningsutvalg (TBU) sier at netto driftsresultat bør være minimum 1,75%, men helst over 4%. Mer om dette omtales under konsolidert regnskap, og kommunens handlingsregler.

Kommunen hadde kr 7,4 mill i regnskapsmessig mindreforbruk i driftsregnskapet, og det er avsatt til disposisjonsfond som forskriften krever.

Driftsinntektene ble kr 24,7 mill bedre enn budsjettet i 2021 og driftsutgiftene ble kr 15,1 mill høyere enn budsjettet.

Investeringsregnskapet

Kommunens totale investeringer i anleggsmidler for 2021 var på kr 133,8 mill, mot kr 84,2 mill i 2020. Investeringene ble ca. kr 6,1 mill lavere enn revidert budsjett.

Lånefinansieringen av anleggsmidler ble i 2021 på kr 62,8 mill mot kr 37,9 mill i 2020.

De største investeringene knytter seg til investeringer i skolebygg, brannstasjon, prosjekter helse og omsorg, kommunale veier og sjøledning for råvann til Fillan vannverk.

Balanseregnskapet

Balansen består av anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egenkapital.

Egenkapitalen er økt fra kr 524,2 mill i 2020 til kr 566,7 mill i 2021, noe som gir en egenkapitalandel på 26 %.

Disposisjonsfond er redusert med kr 1,6 mill fra 102,3 mill til kr 100,7 mill og utgjør nå 18,2% av driftsinntektene. Kommunens måltall er 15 %.

Bundne driftsfond har økt med kr 1,8 mill fra kr 45,7 mill til kr 47,5 mill.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Konsolidert årsregnskap

Konsolidert årsregnskap viser årsregnskapet for kommunens samlede virksomhet, som for Hitra består av kommunekassen og Hitra Storkjølken KF.

Et konsolidert regnskap skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen og prioriteringene i et helhetsperspektiv. Det konsoliderte regnskapet er av stor betydning for kommuner med flere foretak eller med foretak av stor økonomisk betydning. Slik driften er for Hitra Storkjølken KF pr dags dato, så har foretaket mindre økonomisk betydning. Foretaket har ingen gjeld, og bidrar derfor positivt til kommunens resultat.

Netto driftsresultat er på kr 5,4 mill for det konsoliderte årsregnskapet.

Konsolidert årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Hitra kommune har noen handlingsregler (måltall) som er satt som mål for driften.

1. Netto driftsresultat eksklusive VAR skal være minimum 1%. Det er

gjennomsnittsbetraktning i en 4-årsperiode som legges til grunn. Netto driftsresultat eksklusive VAR ble negativt med -0,6% i 2021. Over en fireårsperiode er tallet 0,3%. Målet er ikke oppnådd.

2. Renter og avdrag i % av frie inntekter eksklusive VAR skal ligge under eller være lik 10%. Her legges også en gjennomsnittsbetraktning til grunn. I 2021 var resultat 8,5%, og gjennomsnittet for 4-årsperioden er 8,7%. Målet er nådd.
3. Renteksponert gjeld i % av brutto driftsutgifter skal være maksimalt 75%. I 2021 er netto renteeksponert gjeld på 62,3%. Årene 2022 – 2024 er grunnlaget i inneværende handlings- og økonomiplan. Gjennomsnittet for perioden er beregnet til 73,2%. Målet er nådd.
4. Nivå på kommunens totale disposisjonsfond skal være på minimum 15% av driftsinntektene. For 2021 er det på 17,6%, og i et 4-årsperspektiv er nivået på det totale disposisjonsfondet 21,1% ved utgangen av år 2024. Målet er nådd.
5. Disposisjonsfond som såkalt «frie» skal ligge på minimum 8% av driftsinntektene. Resultatet for 2021 ble 10,4%. Målet er nådd.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Dette gjøres ofte sammen med eller i årsberetningen.

Tallstørrelser for konsolidert regnskap er omtalt i årsberetningen, og som en egen del for årsregnskapet.

Kontrollutvalget har ikke plikt til å uttale seg om kommunens årsmelding. Årsmeldingen gir utfyllende opplysninger om de enkelte områdene i kommunen. Den lovpålagte årsberetningen inngår som en del av denne.

Andre kommentarer

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens handlingsrom. Arbeidskapitalen har økt med 14,1 millioner, og er på kr 223,7 mill mot kr 218,1 mill året før.

Likviditetsgrad er nøkkeltall som brukes for å si noe om hvor god likviditet en kommune har. Likviditet er et mål for betalingsevne. Likviditetsgrad 1 er tallet for omløpsmidler/kortsiktig gjeld, og er i Hitra 3,5. Denne bør normalt være større enn 2, og for Hitra ligger dette godt innenfor.

40,9% av lånegjelda pr 31.12.21 er på flytende rente, og utgjør kr 375,9 mill. Stiger renta

med 1% utgjør dette ca. kr 3,8 mill i årlige økte renteutgifter. Av dette vil ca. kr 1 mill være økte renteutgifter som må dekkes av ordinær drift.

Gjeldsgraden er på 2,8 %, og har nedadgående trend. Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til driftsinntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høyere årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover.

Kommunestyret legger føringer for hvordan bevilgningene skal brukes gjennom budsjettpremisses. Kommunedirektøren skal gjøre rede for avvik fra budsjettpremissene i årsberetningen, og dette er gjort.

Revisjonsberetning

Kommunekassen, konsolidert årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA.

Revisjonsberetningen er datert den 19.04.2022, og er avgitt som en beretning med en modifikasjon. Det skyldes en manglende signering fra revisor på skjema «RF 1022 Lønns- og pensjonskostnader 2021». Skjemaet for lønns- og pensjonskostnader skal vise at det er samsvar mellom lønnsutgiftene i årsregnskapet og innberettede beløp. Hita kommune har foretatt utbetaling av godtgjørelse på ca. kr 850 000 som revisjonen mener skulle vært behandlet som lønn i regnskapet. Utbetalingene er ikke innberettet på a-melding og inngår ikke på skjema RF 1022. Revisjonen kan derfor ikke signere skjema RF 1022.

Forholdet er tatt opp som nummerert brev nr. 3, og følges opp av kontrollutvalget og revisor.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll.

Kommunen har mottatt 2 nummererte brev for regnskapsåret 2021.

Det ene omhandler en oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll. Kommunen mangler en oppstilling av kapitalvarer i tråd med krav i «Forskrift til merverdiavgiftsloven». Bruken av kapitalvarer skal dokumenteres i tråd med krav i samme forskrift, og det var ikke gjort. Forholdet er under oppretting.

Det andre brevet er tilknyttet revisjonsberetningen, og er omtalt tidligere i saken.

Kontrollutvalget følger opp de nummererte brevene i samarbeid med revisor som kontrollerer at de påpekte forhold blir rettet opp.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften sier at kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de avgir innstilling om årsregnskapene og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruksjoner og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Kommunes årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA, og avgitt

innen fristen. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstiller de kravene som er stilt i lov og forskrift. Revisjonsberetningen er avgitt med en modifikasjon om andre forhold som følges opp av kontrollutvalget. Årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Sekretariatet vil trekke fram følgende om avlagt årsregnskap og årsberetning som kan påvirke den økonomiske handlingsevnen over tid:

- Driftsutgiftene er noe høyere enn revidert budsjett
- Kommunen kommer likevel positivt ut, grunnet bl.a. økte skatteinntekter, rammetilskudd (inkl. koronamidler), brukerbetalinger/leieinntekter og overføringer/refusjoner fra andre.
- Netto driftsresultat er lavt, og er under kommunens satte måltall på 1%. Dette ligger også under teknisk beregningsutvalg sin anbefaling på 1,75%.
- Anslag på befolkningsvekst har vært satt for høyt, men er justeres ned slik at rammene kan tilpasses det reelle nivået.
- Årsmeldingen har tallsatt behovet for å justere driftsnivået ned slik at fremtidige utfordringer kan møtes.

Den økonomiske internkontrollen på overordnet nivå for kommunen vurderes som tilfredsstillende.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.